

Berättigandebedömning av medicinsk bestrålning Radiologi barn

Syfte och mål

Syfte är att de medicinska bestrålningar som görs ska vara till nytta för patienten och vid diagnostiska ändamål påverka behandlingen eller vidare handläggning av patienten. En avvägning av nyttan och riskerna ska göras på ett adekvat sätt med målet att undvika onödiga medicinska bestrålningar.

Bakgrund

Denna lokala rutin är ett komplement till den regionala rutinen [Remissregler för bild- och funktionsmedicin](#) samt den sjukhusövergripande rutinen [Berättigandebedömning av medicinska bestrålningar](#).

Rutin

I samband med att remissen skrivs gör remittenten en berättigandebedömning. Remittenten är ansvarig för att indikationerna är riktiga och är av värde för patienten i den medicinska behandlingen, även om det innebär att patienten utsätts för joniserande strålning. Patienten ska vara välinformerad och samtycka till att undersökningen bör göras. Patientinformation om radiologisk undersökning och strålsäkerhet finns via kallelsen (1177.se).

Om remiss skrivs av ombud eller person med delegering måste verksamhetschefen på remitterande enhet tillse att den person som skriver remissen har kompetens för berättigandebedömning.

Remissen är grunden för berättigandebedömningen. Remissen måste innehålla relevant information för att berättigandebedömning skall kunna göras. I annat fall måste informationen kompletteras. I bedömningen ska ingå en avvägning mellan risk och nytta, val av metod för att besvara frågeställning och individuell optimering.

Remisser ska berättigandebedömas av radiolog dagligen. I bedömningen ska ingå en avvägning mellan risk och nytta samt val av metod för att besvara frågeställning och individuell optimering enligt SU:s övergripande riktlinje för berättigande: [Berättigandebedömning av medicinska bestrålningar](#).

Utförande enhet ska välja och använda den undersökning som bäst besvarar frågeställningen utifrån remissinnehållet oavsett vilken undersökning som efterfrågas i remissen. Remittent bör informeras vid ändrad undersökningsmetod om detta ej fördröjer akut undersökning.

Läkare under utbildning får göra bedömningen i de fall den har uppnått de kunskaper som behövs för att göra bedömningen och ska i övriga fall rådgöra med specialist.

När det gäller konventionell skelett- och lungröntgen samt buköversikt på patienter som är akuta, ineliggande, kommer via drop-in eller från ortopedien utför röntgensjuksköterskan vid aktuellt lab berättigandebedömning genom att tillse att frågeställning och metod är relevanta. Indikation och frågeställningar för olika metoder beskrivs i metodbeskrivningar för varje undersökning. Vid oklarhet om indikation ska röntgensjuksköterskan kontakta radiolog eller remittent (jourtid). Berättigandebedömningen anses fullgjord i och med att undersökningen utförs.

Ansvar

Verksamhetschef ansvarar att rutinen efterföljs i den egna verksamheten, ansvaret ligger främst hos den organisatoriska enhet som utför den medicinska bestrålningen och därmed har det medicinska ansvaret för patientens bestrålning men också hos de remitterande enheterna.

Omfattning

Denna riktlinje gäller bedömning vid undersökningar och behandlingar av patienter.

Relaterad information

Se ovan.

Granskare

Anette Kjellström specialistsjuksköterska Radiologi barn

Maria Hultenmo sjukhusfysiker Diagnostisk Strålningsfysik

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Verksamhet Radiologi barn

Innehållsansvar: Håkan Caisander, (hakst5), Överläkare

Granskad av: Håkan Caisander, (hakst5), Överläkare, Maria Hultenmo, (marwi59), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Yvonne Simrén, (yvosi1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9802-1816834204-1582

Version: 5.0

Giltig från: 2025-06-16

Giltig till: 2027-06-12